

PERIÒDICH SATIRICH,

HUMORÍSTICH, IL - LUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 CÉNTIMS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

Números atrassats 20 centims.

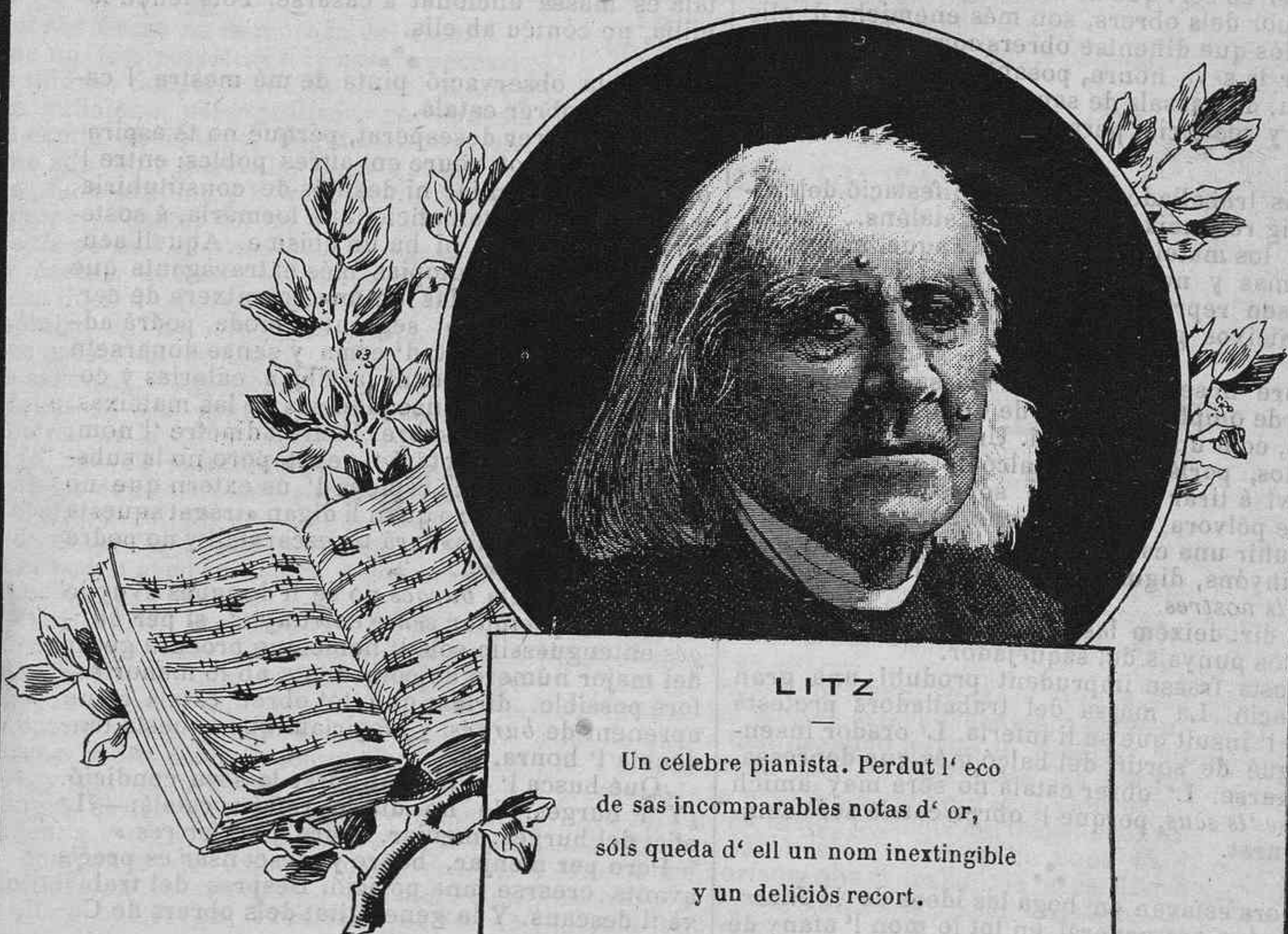
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

LITZ

Un célebre pianista. Perdut l'eco de sas incomparables notes d' or, sòls queda d' ell un nom inextingible y un deliciòs recort.

L' OBRER CATALÁ.

L' obrer catalá es aquell que 'l dijous de la senmana passada recorria la Rambla y 'l Passeig de Colón, exercint lo dret de manifestació ab una serenitat, ab un ordre, ab un aplóm, capassos de fer cambiar de opinió á certs esperits poruchs que miran ab rezel y consideran perillós l' exercici de las llibertats modernes.

L' obrer catalá no es ni pot ser aquell altre que imbuhit per ideas que aquí com per tot arréu podrán sembrarse, pero que no arrelarán may, tracta de produhir una perturbació en la vida de una gran ciutat, amenassant als que volen treballar, detenint la circulació de tranvías y carruatjes, insultant y xiulant á la forsa pública que surt á restablir l' ordre y la tranquil·litat.

Entre l' un y l' altre hi ha la mateixa diferencia qu' entre l' arbre que produheix fruyt abundant y sanítós, y 'l rebo.l estéril que neix al péu de la soca, pera xuclar la vida del arbre.

L' obrer y 'l perturbador, vestirán si 's vol la mateixa brusa blava, com l' arbre y 'l reboll mostrarán la mateixa fulla; pero 'l reboll será enemich del arbre, com lo perturbador será mortal enemich del obrer.

Perque si aquest ha tingut una idea, una aspiració y ha sapigut exposarla correctament y dintre de la ley, captantse las simpatías de totas las personas honradas y la benevolencia dels poders públichs, será sempre per ell una gran desgracia que hi haja qui surti de tras-cantó á destruhir l' obra de la sensatés y de la cordura, predicant la guerra, exercint la coacció y perturbant l' ordre.

Quí aixís procedeix no es obrer: al revés, es lo principal enemich que puga tenir lo treballador, perque si es cert que hi ha burgesos que explotan lo suor dels obrers, son més enemichs d' ells encare los que dihentse obrers com ells, intentan explotar la seva honra, posant trabas, y omplint si poden, de bassals de sanch, lo camí de la seva millora y redenció, pera ferlo impracticable.

En los treballadors de la manifestació del dijous vaig reconeixer als obrers cataláns.

Eran los mateixos del any 73: aquells que tenint armas y no haventhi forsas á la ciutat que poguessen reprimir qualsevol desordre, ván ser ells mateixos guardadors de la pública tranquil·litat.

Encare 'm sembla veure la massa inmensa que una tarde omplia la plassa de Catalunya, formant onadas, com un mar humá. Un dels que pretenia dirigirlos, parlá desde 'l balcó de ca 'n Gibert, y s' atreví á tirar l' espurna sobre aquell inmens pilot de pólvora. creyent, sens dupte, que anava á produhir una catástrofe.

—Minyóns, digué, ha arribat l' hora. *Aném á fense 'ls nostres.*

Es á dir: deixém las eynas del treball y empunyém los punyals del saquejador.

Aquesta frase imprudent produhí una gran indignació. La massa del treballadors protestá contra l' insult que se li inferia. L' orador insensat hagué de sortir del balcó més que depressa, y amagarse. L' obrer catalá no será may amich de *ferse 'ls seus*, perque l' obrer catalá será sempre honrat.

Llavors estavan en boga las ideas de la *Internacional*, y era general en tot lo mon l' afany de

organisarse y de posarse en relació uns obrers ab altres, per empendre en massa la reforma social.

Una gran idea; pero ¡quántas dificultats pera portarla á terme!

La propietat individual era 'l primer obstacle que 's presentaba, y deyan los internacionalistas:

—No importa, la transformarém en colectiva.

Però, encare que la propietat arribi á ser colectiva, sempre quedará 'l capital metálich, que constituheix una riquesa.

—Nó, deyan los internacionalistas, perque substituirém lo metálich ab bonos de treball, y aquesta será l' única moneda corrent entre la gent treballadora.

—¿Y creyéu que no hi haurá l' endemá mateix, quí 's converteixi en acaparador de aquests bonos?

—¿Y á quin objete?—preguntavan los internacionalistas.

—Al objete d' enriqueirse.

—¿Y de qué li servirá la riquesa?

—¿De que li servirá? De lo mateix que li serveix avuy. Será un medi com un altre pera gosar de majors comoditats, ell y la seva familia.

—La familia... Es que la familia nosaltres la suprimim.

Y aixís, anavan suprimintho tot. Jo crech que al últim haurian adoptat lo suicidi universal, convensuts de que l' home es lo principal enemich de sí mateix.

Per aquell temps un dels agitadors de la Internacional, visitá 'l nostre país pera ferse càrrech del esperit de las classes obreras catalanas. Poch temps després, en un dels Congressos, que anualment celebrava la *Internacional*, donava compte del resultat de las sevas observacions y deya:

—De Catalunya no n' esperéu res: l' obrer catalá es massa aficionat á casarse. Tots tenen familia, no contéu ab ells.

Aquesta observació pinta de má mestra 'l carácter del obrer catalá.

Entre l' obrer desesperat, perque no té aspiracions, que 's pot veure en altres pobles; entre l' obrer sense familia, ni desitjós de constituirla, y l' obrer catalá tan aficionat á formarla, á sostenirla, á millorarla, hi ha un abisme. Aquell acullirá ab passió las utopias més extravagants que semblan engendradas en una borratxera de cervesa: l' obrer catalá, seguint la moda, podrá admétre las de moment, d' esma y sense donarse'n compte; pero en quant arribi á calarlas y comensi á veure las conseqüencias de las mateixas, se las espolsará de sobre. Podrá admetre 'l nom; pero no la cosa: acceptará 'l vestit, pero no la substancia: empleará 'ls remeys d' ús extern que no poden ferli mal, pero quan li digan «tráгат aquesta teoria, empássatala» farà un escarafall y no podrá menos d' escupirla.

Si á la paraula *burgés* no se li dongués avuy lo sentit d' *explotador sense entranyas*, si per *burgés* entenguéssim sols l' home que procura gosar del major número de comoditats ab lo menor esfor possible, diríam que tot obrer catalá es un aprenent de *burgés*, y afegiríam que aquesta tendencia l' honra.

¿Qué busca l' obrer? Millorar la seva condició. ¿Y 'l burgés? Ja ho diu lo refrán catalá:—«L' ofici del burgés: menjar, beure y no fer res.»

Però per menjar, beure y descansar es precís avants crearse una posició. Després del treball vé 'l descans. Y la generalitat dels obrers de Ca-

talunya mostran marcadas tendències a crearse-la, perque tenen exemples vius que 'ls incitan a ferho, ab més eloqüència que las enravessadas teorías, generalment vingudas del extranger, las quals fins ara no han produhit sino trastorns y decepcions, molt soroll y pocas nous.

¿No han sigut treballadors, ó fills de treballador, la major part dels nostres industrials? ¿Y com ho han fet per elevarse? Trabant. Los primers quartos han costat molt; pero una vegada presa l'empenta, han arribat al punt que 's proposavan. En cambi ¡quántas familias poderosas no han donat lo cap-girell, per apartarse del camí del treball!

L' obrer té sempre a la vista aquests exemples, y sab que 'l camp de l' activitat no está tancat per ningú. ¿Ha de haverhi lluyta? Indubtablement: una lluyta ruda; pero profitosa la major part de las vegadas, y fecunda, sino en victorias definitivas, en positivas ventatjas.

L' obrer catalá, tant actiu, tant intel·ligent, no es dels que s' espantin davant de las dificultats. ¿No forma aquí l' orgull dels homes poder dir:— Lo que fassi un altre també ho farà jo?

Y l' obrer catalá revela sas inclinacions en sas tendències. ¿com ne dirém? en sas tendències burgesas. Fins los més humils no 's contentan en crear una familia, sino en instal·larla lo millor possible, ja que no ab luxo, ab limpiesa, qu' es lo luxo dels pobres, en millorarla, sacrificantse per ella. ¡Quántos homes de carrera no tenim a Barcelona fills de pobres obrers! Metjes, advocats, ingeniers que durant los seus estudis han sapigut ajudar-se, corresponent al sacrifici dels seus pares. Aquell pá que 's treyan aquests de la boca quan eran joves y forts s' ha convertit en la taula abundant y en lo llit cómodo durant la seva vellesa.

La virtut s' alberga en la morada del obrer.

Ja sè que no tots possehirán lo que 's necessita, ni tots tindrán tampoch fills dotats del talent y constancia suficients pera realisar, per aquests medis, un cambi de fortuna, degut a circumstancies que no son molt generals; pero qui no pot fer lo més, fa lo menos, y lo menos que fan los nostres obrers es gastar en un vestit de las festas, lo que 'ls obrers de altres paratjes gastan en lo joch, y assistir al teatro y demás diversions honestas, en lloch d' encanallarse en la taberna.

Jo 'ls admiro en las societats corals, pagant tribut a las creacions de Clavé, aquell geni que tant bé va saberlos compendre y dignificarlos, jo 'ls aplaudeixo en sas reunions públicas, ahont donan mostras de la seva cultura y de la seva educació; jo 'ls veig lo diumenje en lo passeig, barrejats ab las demás classes socials, sense que desdigan al alternarhi, perque algunas de las més elevadas d' entre 'ls obrers sortiren, y alguns dels obrers poden arribar també a col·locarse al nivell de las classes elevadas.

¿Es aixó tan difícil? Pregúntinlo 'ls mateixos treballadors a molts dels que avants dirigian las sevas societats. No vull citar noms; pero ¿com no sonan avuy, en aquests moments de agitació, 'ls mateixos noms que sonavan avants? Senzillament, perque molts dels directores de societats obreras avuy figuran ja entre la classe burgesa. No han tingut de fer més que aplicar en profit propi lo talent y l' activitat que dedicavan avants als seus companys de treball, pera realisar aquesta millora en lo seu estat particular. Han mirat per ells y han fet bé. Predicant teorías no

adelantavan un pas: trabant y elevantse han donat un exemple que val més que totas las teorías.

Ja sè que se 'ns dirá que ab aixó la classe, com a classe, no adelanta un pas.

No exagerém: la classe ha millorat paulatinament y millorarà més y més de día en día. Y ara afegiré que la seva millora depèn de la seva conducta.

Pero si 'm preguntan si vindrá día en que no hi haurá pobres, ni 's coneixerá la miseria, respondré que la perfecció es un ideal, y 'l benestar universal un' altre. La societat es massa feixuga perque puga aixecarse en pés. Lo que sí pot assegurar-se, es qu' encare que sigués possible establir la repartidora y realisar ab igualtat perfecta la distribució de tot lo que avuy existeix entre tots los homes, a tant per barba, en lo precís moment en que aixó 's fés, podria haverhi igualtat; pero a las vintiquatre horas lo mon tornaria a estar plé de pobres y richs.

P. DEL O.

SONET.

¡Ja no hi ha llibertat! Ja no es permés de lo ví dirne ví, ni del pá, pá, y per *rifarse* a un tonto heu de buscá que no ho entengui ell... ni los demás.

A un setmesó, si li dibéu que ho es, ja no 's contenta en serho ó protestá, sino que la qüestió la vol portá al *campo del honor* (sens sabé ahont es)

¡Ja estém ben arreglats si 'ls setmesóns creuen tenir també lo dret de gèns, per espasas cambiant los biberóns!

Llavors, si volém fer algún sonet, tindré d' aná a llogar uns quants *valents* ó apendre de tirar... lo gavinet.

T. Doy.

UN DE TANTS.

—¿Ja t' hi has pensat bé, Miquel?

—¿Pensat? No m' hi he pensat gens. Jo no més sé que a la *frábica* 'ns han dit: «Dijous no 's treballa, perque convé a las classes obreras.» Per xó faig festa.

—Pero ¿tú anirás a la manifestació?

—¡Vaya! ¡no faltaria més!... ¡Au, au, amaneixme la brusa neta y las espartenyas novas que avuy 'ns hem de presentar de gala *cuan* uniforme!

—¡Qué vols que 't digui! ¡Aixó de fer festa un día de feyna, no 'm sembla gayre natural!

—Arri... ¿qué sabs tú d' aquestas cosas? Si haguéssim d' escoltar a las donas. may faríam res... Apa, porta las espartenyas y déixat de *retólicas*... depressa, qu' es tart.—

Totas las reflexions que li va fer la Munda van ser inútils. En Miquel estava plenament convenut de que la manifestació havia de reportar un bé als treballadors, y va escoltarse las llargas prédicas de la seva dona com qui sent ploure.

En Miquel es lo tipo perfecte del treballador catalá. Honrat, incansable, carregat de bona fé, y sense altre horisón que 'l treball, la seva divisa es: *Salut y feyna*. Tenint aquestas dugas cosas, ja no li falta res.

Guanya quatre pessetas cada dia, y si bè es veritat que tè tot lo que necessita, contat y rebatut no n'hi sobra gran cosa. Lo millorament de la sèva condició, l'intriga y 'l preocupa bastant. Aixó de afanyarse continuament, sense entreveure un descans pera demà ni poguer pensar en la vellesa sense esgarrifarse, 'l te una mica de mal humor.

Es lo qu' ell diu:

Si treballant, tot just arribem á *Igualada*, ¿qué succehirá 'l dia que no sigui bó p' 'l treball?—

Per xó l' idea d' una gran manifestació que, segons li han assegurat, ha de cambiar radicalment la situació de la classe treballadora, l' ha entusiasmat de mala manera, y surt de casa sèva com qui va á una festa major, burlantse de la Munda, y contestant ab veu riallera al últim sermó que la pobra dona li torna á fer mentres ell baixa las escalas:

—¡Ficat á dins y calla! ¿que 't pensas que soch una criatura, que no sé lo que 'm convé?—

* *

En tot lo dijous en Miquel no compareix á casa. La Munda está desesperada. L' ausencia del seu marit y las noticias alarmants que corran, li fan formar un castell de mals pensaments y suposicions.

No hi ha dupte qu' en Miquel es un home pacífich y seré, incapás de faltar á ningú ni enredarse en llibres de caballeria; pero la Munda pensa ab rahó sobrada:

—En días de barullo, devegadas paga 'l just pèl pecador; es la cansó del tururut: *qui gemega, ja ha rebut*. ¡Veyám, veyám, si m' erraré!

A entrada de fosch en Miquel fa la sèva entrada triunfal. Vé boig d' a'egría. Sembla un general describint una victoria. Dona gust sentirlo.

La cosa pinta d' alló més b'. La manifestació ha sigut grandiosa y solemne: tothom s' ha pogut convence de que 'ls treballadors son gent que demana ab sensatés los seus drets y exposa las sèvas forsas ab tranquila magestat.

En Miquel ha recullit ideas y conceptes y 'ls expressa ab una confusió pintoresca y originalissima. La *liquidació del home pèl home*, la *emancipació del colectivisme*, la *lutxa contra la explotació*, la *anarquia*, la *nivellació*, la *revolució social*... tot surt com un torrent de la sèva boca, aturrullant á la Munda que després d' havérsel escoltat, li pregunta com si hagués sentit una cansó inglesa:

—¡B! ¿que vols dí ab tot aixó? ¿á qué treuhen nas totas aquestas historias?

—No ho sé—fa en Miquel sense abandonar lo seu entusiasme:—lo *certus* es que diu que per aquest camí estarém molt més bè de lo qu' estém ara.

—¿Y guanyarás més?

—Sí, senyora: y treballarém menos.

—¡Dèu ho fassi!—

* *

L' endemà, ab molta sorpresa de la sèva dona que 's pensava qu' en Miquel tornaría ja á treballar, aquest se posa altra vegada las espartenyas novas y la brusa de las festas y 's llenza al carrer.

—¿Ahónt vas?—li diu ella.

—¿Ahónt? A continuar la *huelga*: tampoch se treballa avuy.—

Y fuig escalas avall, pera no sentir l' arenga que la Munda 's disposa á clavarli per las orelles.

—Endavant—murmura la bona dona entre sí:—

veyám com s' acabarà aixó. Trobo molt extrany aixó de que fent festa haja de guanyar més. ¡Encare, que 's veuhen unas cosas devegadas...!—

Mentres tant, en Miquel exerceix de *huelguista* ab una decissió admirable. No para un moment. Del pla de Boqueria al *Centro emancipador*, del *Centro* á la plassa de Catalunya, d' aquí á las *Carolinas*, de las *Carolinas* .. al quint infern.

Y corra, corra com un desesperat, respirant satisfacció per tot arréu y suant d' una manera prodigiosa.

Aixís passa 'l divendres, y per dirho d' una vegada, aixís passa també 'l dissapte.

Al arribar al vespre del tercer dia de la *huelga*, en Miquel compareix á casa sèva y 's deixa caure sobre una cadira.

—¿Ja esteu llestos?—li diu la sèva dona.

—Jo sí—respón ell, després de esbufegar un rato:—dilluns torno á treballar.

—Bueno—fa la Munda parant la má ab molta naturalitat:—dónam los quartos que has guanyat aquestes tres días

—¿Los tres de la *huelga*? No hi guanyat pas res....

—¿No?—exclama ella assombrada:—¡Bon negoci has fet, donchs! ¿De qué t' ha servit corre d' aquesta manera?... ¡Vaja! Veus' aquí un home que en tres días de feyna no ha guanyat un xavo...

—Perque hi fet festa.

—¡Pero t' has cansat més que si haguessis anat á treballar! ¡Y has desgraciat la brusa y has mal més un parell d' espartenyas novas...!—

En Miquel 's mira 'ls peus y 's palpa 'ls braços, aixeca 'l cap... y contemplant á la sèva dona, li diu després d' un rato de pausa:

—¿Sabs, Munda, que 'm sembla que tens moltíssima rahó?

A. MARCH.

AMOROSA.

Ves si l' estima de cor
l' ona á la platxa, que corra
sols per arribá á la sorra
besarla y trobar la mort.

Jo encar correría més
si sapigués que al venir
pogués darte sols un bès
y desseguida morir.

F. TIANA.

UN GOS Y JO.

La bestia sempre al davant.

Vaig enamorar-me de la Rosalía no sé cóm ni per qué, si bè suposo que aixó del amor es igual que 'l cólera; á un li agafa sense adonársen. La qüestió es que de la *noche á la mañana*, vaig trobar-me ferit. Tot me tibava: los ulls, la boca, 'ls nirvis; semblava que m' estiressin ab fils, com aquells ninots de cartró que fa ballar la canalla. Sentia un deixament igual que mandra, trobant inmens gust en allargar los brassos y las camas.

No sé si 'm van fletxar, de la Rosalía, los ulls de mirar engelosit, lo somriure irónich, los cabells que li surtían esbullats per sota 'l mocador de pita ó bè sas orelles com borreguets de mante-

—Sí, senyora, sí: tothom ho diu: Posarán siti á Barcelona.

—¿Sab qu' es aixó? La paralisació del comerç.
—No ho cregui: may havia venut tant vi com aquests dies.

—¿No 'ns descuidém pas res, Marieta?
—No, senyora.
—Pues á casa corrent...

Lo mateix que la vigilia de Nadal. Pero, per supuesto, preu doble.

Los forns semblavan teatros, en dias de bona funció, ¡Quins llenos!

—¿Aquestes cebas tres rals?
—¡Vaya! ¡Pitjor será si vé la licadació susial! Llavors valdrán tres duros.

Resúm gráfich y senzill que 'l dibuixant ha trassat,

ga, sos pits accidentats y revinguts (segóns diuen en lo *Ki ki-ri-ki*), son cos que semblava s' havia de fer bossíns al més petit sotrach, la fermesa ab que pegavan sos talóns sobre l' empedrat y que feya presumir un desarrollo fornit y exuberant ó bé la olor de patxulí y essencia de bergamota que deixava com rastreperfumat per tot allá ahont passava.

Essent novell en aventuras amorosas, puig aquella era la primera que ignorant m' emprenia, ja pot pensar lo curios lector, quin debut més bestial va ser lo meu, puig may se fan més bestieque en aquests cassos; mes per sort meva, tingueren l' éxit més complert, quí sab si perque ella també 's trobava igual que jo, y era de la primera volada.

—Si vol tenir relacions ab mí, vegis ab lo meu pare.

La cosa marxava, segóns mos curts coneixements en intrigas d' aqueixa índole, y 'm vaig creure l' home més felís de la terra, al sentirli eixas paraulas que m' impulsavan á un compromís quals consecuencias acceptava sense condicions.

L' endemá al vespre. quan vaig suposar que ja haurían sopat, m' ei filo escalas amunt fins al tercer pis, en quin replá vaig aturarme contrariat é indecís al trobarme ab tres portas al davant y no sapiguer á la que devía trucar.

Per fi, prech la resolució d' estirar la campaneta de la que 'm venfa á la esquerra, produhint un repicament metálich que 'm va esporuguir, puig darrera d' aquell soroll se 'n alsá un altre de corredisas dintre 'l pis y de cadiras trasbalsadas.

Al últim s' obrí la porta apareixent una dona mitj vestida, tapantse ab un mocador gran.

—¿A quí demana?—va preguntarme volent fingir serenitat.

—A una noya aixís y allís.

—La porta del frente—contestá mal humorada, tancant, ó millor dit, tirantme la porta pels nassos.

Tan esbarat anava, que ni vaig tenir temps de enfundarme en semblants detalls, que avuy que 'ls combino 'm donan idea de lo que succehia en lo pis.

Pero no 'ns ne preocupém y passém endavant.

Quedavan duas portas al frente y altra vegada estava desorientat.

De la més apartada sortían uns cops de bombo que feyan tremolar la casa. Nada, truco á la de més á la vora. M' obra un home ab un garrot á la ma, y á dintre se sentían gemechs.

—Bona nit. Dispensi: potser m' hauré equivocat, vaig dir tement haver fet un altre bunyol. ¿Viu aquí la Rosalía? ..

—¡Nó!

—Perdoni, com hi ha tantas portas en aquest replá...

—Donchs busqui.

Y ¡pam! la porta tancada de cop, que si no soch amatent á fer un salt endarrera, m' arreplega de plé á plé, y m' enclou lo nas com á n' aquell italiá empresari de teatros.

M' acosto á la tercera porta ab lo cor bategant dintre 'l pit, com si també toqués lo bombo. Truco, obra la Rosalía y para l' instrument.

—¿Que hi es lo teu pare?

—Sí, entra. ¡Pare!

PRINCIPAL.

de las únicas funcions
que aquests días s' han donat.

—¿Qué vols?

—Hi ha aquell jove—respongué mirantme ab la vista enterbolida pèl goig y somrient ab dolsura.

—Fes lo favor d' entrar, noy, no fassis compliments. Cap aquí, cap aquí: á la sala.

Obehesch lo que m' indica; penetro al corredor, embestint una cadira y entrabancantme ab un gos d' aygua de color b'anch indefinible, fins que arribo al departament mencionat.

Me presentan una cadira, m' assech, y 'm trobo vis á vis ab lo pare de la Rosalía, que també s' havia assegut al costat del bombo que omplia més de mitja sala, y ab lo gos als péus, que 'm mirava grunyint.

Lo primer que vaig fer, fou examinar á aquell home que al primer cop de véurem, ja 'm deya tú de barra á barra.

Era un tipo *sui generis*; borni del ull esquerra; grabat de la verola; xato, ab una dent que li surtia enfora y un sotabarha de pel com los bochs, d' estatura baixa y gros, semblava un altre bombo ab camas. No era pas digne de tenir una filla com la mèva enamorada.

Comprenent que tenia d' havérmelas ab un home que no calsava gayres punts, vaig agafar coratge.

—Conech que ja sab l' objecte de la meva vinguda, vaig dirli. Sò un jove que 'm guanyo la vida: m' he prendat de la Rosalía y desitjo tenirhi relacions, ab lo permís de vosté.

—Bueno, está bè: pero dech advertirte que no m' agradan los escalfa-cadiras. Es ben cert que, essent viudo, necessito la noya, pero aixó no vol dir que essent tú un jove com cal, no te la dongui

quan més aviat millor, perque jo, encare que no sò jove, tampoch so vell y també tiraria 'ls mèus plans si fos necessari, perque sol no m' hi quedaria pas.

—Per la mèva part, li prometo enllestir tan com pugui.

—¿Y 'ls tèus pares?

—Vindrán quan sia l' hora.

—Quedém, donchs, entesos. Vina, si vols, los dillúns, los dimecres y 'ls divendres.

—¿Los días d' encant?

—Encertat. Los demás días tinch ensaig ab la banda. Hi toco 'l bombo.

—¿Y 'ls diumenjes?

—Entre tots decidirém lo que millor nos entretingui.

En aquest punt fou cridada la Rosalía, se li doná compte de lo convingut y vetaquí fet lo nostre prometatje. Son pare seguí la lliçó interrompuda en l' instrument, la xicota, després de desparar taula y rentar los plats, prengué uns calsetets per surgir, y jo vaig asséurem al seu costat en lo menjador.

¿Quinas horas més deliciosas varem passar durant mitj any! Son pare, entregat á fer soroll ab lo bombo, que 'ns permetia la major llibertat en las nostras conversas.

Un enemich, no obstant, tenia en la casa: lo gos: ben bè demostrava que no 'm podia veure: com si estés engelosit, sempre 'm grunyía y 'm mirava ab mala cara. Jo prou li duya terrossets de sucre, pero 'ls hi tirava de lluny perque m' ensenyava las dents. Mes no se 'ls cruspía; al revés; s' hi acostava, alsava la cama y ja no ser-

vían. Ella l' amansia passantli la má per la esquena; llavors bellugava la qua, li dirigia miradas tendres y s' ajeya als seus péus, formant aquell quadro de la bellesa dominant la forsa, perque semblant gos per mí era un lleó... degenerat.

Y aquestas hostilitats havían de ser fatals pera mí.

—Aquest gos me comprometerá, deya jo á la Rosalía.

—No tingas por, home. Jo li faig fer lo que vull.

Un día, ó millor, la nit d' un divendres, que ja diu que duhen malastrugansa, jo estava més entussiasmat que may ab la Rosalía: era al istiu y la tenia al costat vestida sols ab una bata que li venia justa, tan justa que podia resseguir ab los ulls la escultural perfecció de sa figura; lo respir suau li movia 'l pit ab lleus onadas voluptuosas y s' esllavissava per las galdas com lleugera brisa del mes de Juny.

Son pare tocava 'l bombo, lo gos rosegava un os á la cuyna... Li passo 'l bras per la cintura, l' acosto suaument cap á mí, sense resistencia, acluco 'ls ulls com qui 's llenca al mar vencent son temor, y li faig un petó, ardent, plé de delicias, xuclador com si volgués emborratxarme bebent lo seu alé tebi... y 'm sento una mossegada á la cama, que also furienta de cop y reboto una cosa tova contra la paret: era 'l gos. Llavors encare no hi havia 'l laborator del Dr. Ferrán y ja poden pensar mos lectors lo meu esparverament.

La bestia grinyolá furiosa, la Rosalía s' alsá enterca y ab lo bras estirat senyalantme la porta, com una figura trágica, mentres són pare sortí corrents de la sala ab la maneta del bombo, després d' haverlo fet rodolar per terra armantse un estruendo que semblava que la casa s' enfonzava.

Surto del pis y baixo corrents la escala, entremitj dels vehíns que eixiren dels pisos espantats del tarrabastall.

No vaig acostarmhi més: ¿qué hi havia de fer en una casa que s' estimavan més las bestias que las personas?

Al cap de tres mesos, un matí, passant per lo carrer de Fernando, veig una filera de cotxes davant de Sant Jaume.

Com sempre he sigut curiós, entro á la iglesia, ahont hi havia un gran munt de gent mudada que anava cap al camaril. Los segueixo y també hi pujo. ¡May ho hagués fet! Al péu del altar, davant del capellá vestit ab lo roquet y 'ls extrems de la estola penjantli sobre 'l pit, escoltant la epístola de sant Pau, estava la Rosalía frente á un jove que semblava un cotxero ab trajo de pontifical.

No vaig poguer contenirme.

—¡Perjural crido. ¡Ah! ¡Si 't sortís á la cara la senyal d' aquell petó, com á mí á la cama las dentelladas del teu malehit gos!

Ella va desmayarse; lo nuvi no sabia qué ferse; lo pare d' ella 'm buscava ab l' ull bó y 'ls convidats s' arremolinavan xisclant sense respectar la santedat del temple.

Jo fujo; baixo las escalas, atravesso la sagristia, passo la iglesia, y al ser davant l' altar de sant Roch, sento un grinyol de llástima, me giro y veig al gos que s' alsa fentme festas...

Pobre bestiola, se li havia acabat la feyna.

De llavors ensá no 'ns hem separat may més y vivim com dos amichs íntims.

Jo l' amanyago ab verdadera afició y ell me llepa la ferida que en altre temps va ferme.

Aixís se revindica, y 'ns aconsolém de la falsesa de la Rosalía.

SIMÓN ALSINA Y CLOS.

¡VIVA TU MARE!

A LA SIMPÁTICA Y APLAUDIDA TIPLE CONCHA MARTÍNEZ.

No m' agrada res flamench;
ni toros, ni peteneras,
ni maletas, ni voceras,
ni termes que no comprench.

May m' han pogut agradá
lo que 'n diuhen *sevillanas* ..
M' agradan més las sardanas
que ballém al Ampurdá.

Mes quan sento Concha hermosa,
ta veuheta celestial,
que per mí no t'è rival
com á fina y armoniosa,
quan te veig tan encisera,
ta figura tan garbosa,
la mirada voluptuosa
y ta boca riallera;

quan te veig ab tan salero
dintre del teu repertori,
cautivant al auditori
creant tipos de torero,

al mirar la tèva cara
per més que soch catalá,
no puch menos d' exclamá:
¡Ole ya! ¡Viva tu mare!

LLUIS SALVADOR.

¡ANIMARSE!

Ho dich als amos de barberías y establiments parecuts.

Si volen guanyar diners, preparinse á seguir la gran revolució que s' ha iniciat en lo seu ram.

Un barbèr de Londres ha concebut la preciosa idea de despedir tots los seus fadrins, sustituhinlos ab *fadrinas*.

Y diu que 'l negoci li marxa tan bè, que á horas d' ara ja s' está fent dugas ó tres casas al ensanxe. Al ensanxe de Londres, per supuesto.

Verdaderament, la ocurrencia es seductora y d' éxit infalible.

¡Pues no es res aixó de ser afeytat y acariciat per mans tendras y femeninas, per un ral! ¡Ni que fos per dos! ..

Perque es inútil dir que las *fadrinas* del barber de Londres, son jovas, guapas y elegantíssimas.

De moment, la novetat va semblar immoral. Pero després, considerantla ab més detenció, s' ha comprés que val més que las noyas manejin honestament la navaja y belluguin la brotxa en un saló de barbería, que no qu' ensenyin las pantorrillas y altrás cosas de més bulto sobre las taulas d' un teatro.

Lo bon sentit ha triunfat, y 'l gremi de senyoretas barberas ha quedat establert d' una manera definitiva.

Jo me 'n alegro extraordinariament y prego als deus que la moda s' implanti desseguida á Barcelona.

PRIMAVERA.

Los camps s' omplan de verdura,
los jardins de tulipans,

los passeigs de noyas guapas
y las personas... de grans.

¡Quina delicia! Desde ara 'm proposo ferme afeytar diariament.

Las escenas que tindrán lloch en las barberías serán preciosas

—Antonieta, quan me toqui á mí, avísim.

—Ara, pues.

—Endavant. Aquí 'm tèn: á vosté m' entrego.

—¿Qué vol que li deixi avuy?

—¡Ay! ¡Si 'l demanar valgués! Potser no m' ho deixaria...

—¡Qu' está de broma! ¿Vol que 'l remulli ab brotxa ó...?

—¡Qué ab brotxa! Ab las mans, ab aquestas manetas de sucre candi... ¡Més, més; remullim forsa, que m' agrada aquesta operació!—

Partint del principi que las donas tenen la má més lleugera y suau que 'ls homes. s' ha de suposar que totas afeytarán bè per igual, y no hi haurá com ara las preferencias per taló qual fadrí qu' es més llest ó hábil que 'ls altres.

Llavors las preferencias serán únicament per las més guapas. Tothom voldrá ser grapejat per la barbera més simpática.

—¿A qui toca ara?—dirá aquesta devegadas.

Y trenta veus á un mateix temps, respondrán:

—¡A mí!—

No hi haurá més remey que fers ho á palletas.

S' ha acabat aquella murmuració eterna dels salóns d' afeytar: ja no s' hi parlará de política, ni de jugadas de bolsa, ni d' enredos d' ajuntament.

No hi correrá res més que la navaja y las fletxas de Cupido.

Més de quatre vegadas sentirém á un jove que diu á un altre:

—¿Sabs aquella barbera tant barba que treballa aquí al cantó?

—Sí: ¿Qué t' ha tallat, potser?

—Al mitj del cor. Dintre de un mes, m' hi caso.

MATÍAS BONAFÉ.

LLIBRES.

AVENTURAS DE CUATRO MUJERES Y UN LORO, per A. DUMAS (fill). Totas las produccions del célebre escriptor francés, reuneixen condicions que las fan molt estimables. Dumas fill, no sols ha lluhit en lo teatro, sino també en lo camp més extens de la novela, que cultivá en los anys de sa primera joventut, ab aquell talent, ó millor dit ab aquell geni, que ja desde sas primitivas obras feren d' ell una verdadera personalitat literaria.

L' editor Sr. Tasso realisa un pensament acertat donant á la estampa las novelas de Dumas fill, després de haver publicat las més notables y celebradas de Dumas pare, en forma económica (tomets de á pesseta), en los quals la abundancia del text no excluheix la claretat y bon gust de la edició. Las *Aventuras de cuatro mujeres y un loro* forman dos tomos de més de 200 planas, y la traducció, deguda á D. Torcuato Tasso Serra, se recomana per sa fidelitat y sos primors d' istil.

EL DUQUE DE CIEMPOZUELOS, novela de costumbres españolas contemporáneas, per D. J. VANCELLS Y MARQUÉS.—La novela del distingit escriptor catalá ha sigut tan ben rebuda, qu' en poch temps s' ha agotat de ella una numerosa edició.

Próxima á ser reimpressa, la segona edició sortirá precedida de un prólech encomiástich, degut á la ploma brillant de D. Emilio Pí y Molist, un

altre catalá dels que coneixen á fondo y escriuen ab galanura la llengua de Cervantes.

Hem llegit l' obra del Sr. Vancells, y hem vist lo prólech del Sr. Pí imprés en alguns periódichs locals, y avuy podém afirmar que la novela es digne del prólech, que fa d' ella merescuts elogis.

LO SANEJAMENT DEL BAIX LLOBREGAT, per FELIP DE HITA MORROS.—Avuy que tant se preocupa la opinió de aqueix important assumpto, son dignes de ser llegits los articles que publicá 'l Sr. Hita en lo diari local *La Renaixensa*, los quals, adicionats ab la conferencia que sobre 'l mateix doná en la *Lliga de Catalunya*, acaban de ser publicats en forma de folleto. Creyém que ni pera 'ls encarregats de realisar l' empresa, ni pera 'ls interessats, que son tots los habitants del Baix Llobregat, passarán desapercubudas moltes de las consideracions atinadament exposadas pel Sr. Hita en son interessant estudi.

SESIÓN NECROLÓGICA LITERARIA Á LA MEMORIA DEL PROFESOR NORMAL D. JOAQUÍN MONTOY Y ESCUER.—Lo Sr. Montoy, una verdadera notabilidad pedagógica, director y fundador de la escola municipal ampliada, morí fa poch, y alguns de sos companys y admiradors, li han dedicat una sessió necrológica, qu' es la que ressenya 'l quadern que tenim á la vista. Los traballs que 's llegiren en la indicada sessió, constitueixen una hermosa corona de pensaments, dedicada á l' honrosa memoria de un home de talent, qual pérdua plorarà durant molt temps, lo magisteri catalá.

RATA SABIA.

CARTA.

Per quinze cops m' has escrit donante sempre neguit per saber lo mèu estat, y altres tants no hi contestat puig de tú n' estich fregit.

«Per tú tot ho deixaré
»sento per tú un verdadé
»amor, que 'm tèn fins frisosa.
»¿Ne sents tú per mí igual cosa?»
Pero y tú ¿qué n' has de fè?

Jurá amor, no tèn valor, y menos quan un tèn un cor enjogassat com lo mèu; jo 't pintava foch y es neu.

¿Qué 't sembla del mèu amor?

Tú 't creyas que com á en Panxo més enganxat que no ab ganxo ja may més te deixaria; ¿no 't deya jo cada dia que 'ns donavan molt poch ranxo?

Sort de tú, y aixó t' ho estimo; puig quan jo 't deya: M' aprimo, com á misatjer diví, duyas borregos y ví, ó sia 'l preu del mèu mimo.

Y creu, si torna algún dia á passá una companyia com la mèva, per favor, escolta de tots l' amor, mes no t' hi casis, María.

Eix pensament de tú allunya, lo plectre de pau empunya, y fes lo que 't deya jo:

sias l'àngel protectó
dels so'dats de Catalunya.

Un ex-caloyo

J. ABRIL VIRGILI.

¡Quina senmana més divertida per las empresas! ¡Ni la senmana del dengue!

La *huelga forsoosa* s' ha ensenyorit de tots los teatros, perque lo qu' es las funcions, en lloch de anar per dintre, aquesta vegada han anat per fora.

Aixís, hem vist lo següent:

PRINCIPAL.

Se van suspendre las representacions del espectacle *Espanya*.

En cambi, per la Rambla, davant mateix del Teatro, s' ha representat l' espectacle *¡Pobra Espanya!* posat en escena ab gran aparato y prenenthi part numerosa comparsaria.

L' obra ha produhit bastanta impresió y no pocas corridas.

LICEO.

Suspesas las funcions de la *companyia italiana*, ha donat un número de funcions en aquest teatro la *companyia espanyola de Artilleria de plassa*, dirigida pel seu capitá.

Una de las obras que més han cridat l' atenció

ha sigut lo sainete original del Sr. D. E. de Guerra titulat: *¡Fuera grupos!*

ROMEA.

Aquest teatro encare diumenje va fer lo desentés, celebrant dugas funcions, com si res no succhís.

La *dona honrada* s' ha retirat.

Es natural: en uns temps com los que corrém, las *donas honradas*, lo millor que poden fer es quedarse á casa.

TÍVOLI.

Funció matinal socialista-religiosa, á cárrech de numerosas societats obreras, que se celebrá l dematí del dijous.

L' obra posada en escena 's titula: *La Mare de Dèu de las vuyt horas*.

Sigué molt aplaudida.

L' espectacle terminá ab lo juguet anarquista, titulat: *Quan la pedra es fora de la má, no se sab ahont va*.

NOVEDATS.

Sent un teatro molt sensat no está per calaveradas: tingué las portas tancadas y no hi hagué *novedat*.

CALVO Y VICO.

La funció va trasladarse divendres al dematí á la Plassa de Tetuán.

Allí á la sombra dels abres, los actors varen posá un melodrama africá ab xiulets y cops de sabres.

LA NOSTRA GENT. (Dibuixos de Mariano Foix.)

—¿Que li sab greu que la acompanyi?
Sí, senyor, perque si 'ls del carretó 'l veuhen sense collar ni bossal, son capassos de tirarli 'l llas.

—¡No'hi ha més!... Quan veig aquestas minyonas tan *salaus*, m' agradaría tenir vinticinch anys... ..y vinticinch mil duros.

NOU RETIRO Y ELDORADO.

Las companyías de sarsuela que treballan en aquests teatros, substituïdes per companyías de tropa de infanteria de línia y cassadors, van funcionar admirablement en la Plassa de Catalunya.

Feya de conxa de apuntador la célebre barraca ahont las célebres brigadas municipals guardan las eynas ab que fan veure que urbanisan aquells tros de Rambla que ja había d' estar acabat per Carnestoltas.

Se posá en escena un *pasillo* cómic que hauria pogut acabar en trágich, titulat:—*Los arrapiezos*.

Lo coro de noys anarquistas estava molt ben ensajat.

La primera dama *D.ª Prudencia Militar* rayá á gran altura y fou aplaudida ab entusiasme per totas las personas sensatas.

TEATRO CIRCO EQUESTRE.

Executaren una variada funció hípica diversos esquadróns del regiment de caballeria del *Principe*.

Aquesta vegada l' espectacle no corria á càrrech de l' empresa *Alegria*.

N. N. N.

¡.....!

La nit es fosca,
bufa lo vent,
la mar furiosa
l' hi fa concert;
cruixen los barcos
com fustám vell;
¡sembla que fini
tot l' univers!

Dintre una barca
hi ha un mariner,
parla ab tres homes
joves tots tres.
De lo que tractan
no se sab cert;
d' alguna cosa
deuhen fer préu,
puig mentres parlan
contan diners.

—Tant ne voldria.
—Tant vos darém:
correuhi prompte
bon barquiller;
desféu las cordas
y cop de rem;
anéu depressa
voguéu de ferm
que 'l cor ansia
vostre regrés;
anéu, busqueulo
fins al infern

Marxa la barca:
ni un mal destell
de sa llum morta
dona lo cel.

Ferma es la lluyta
que se 'n emprén
y molt difícil
que 'n surtí bè.

Sense més guía
que 'ls elements,
va allá ahont la portan
lo mar y 'l vent.

Los tres de terra

no diuhen res,
plens de racansa,
mitj morts de fret,
presos d' engunia,
y 'l cor estret;
esperan hasta
qu' alí ahont son ells
torna la barca
fent cap-girel's,
al cap d' una hora
ó potser més.

—Dèu vos ho pagui
bon barquiller!
¡Dèu vos ho pagui
lo qu' havéu fet!
N heu fet gran obra,
per sis ralets
trevent de l' aygua
lo mèu barret

SANTIAGO CANYADELL.

Ara veurán si tenia rahó la senmana passada al assegurar anticipadament que la manifestació obrera del primer de maig s' efectuaría ab l' ordre més cumplert.

Conech als obrers cataláns y hi hauria posat las mans al foch.

—Sí, dirá algú de vostés; pero ¿y 'l divendres? ¿y 'l dissapte? ¿y 'l diumenje?

Los promovadors de las escenas de aquests días no son obrers, no son treballadors: al revés, son d' aquells que no treballan ells ni voldrían deixar treballar als altres.

—¿Pero—replicarán—dónchs perquè 'ls que volían treballar, si tenían verdaderas ganas de ferho, no anavan al taller?

Sobre aquest punt permétinme algunas observacions.

¿Qué feya la majoria de la gent, en vigílias de la manifestació?

Tothom anava á provehir, com si tinguessem de sufrir un siti en regla.

¿Y tot aixó perquè?

Perque 's deya... y s' assegurava... Res: la pòr, en materia de abultar los perills, tè més potencia que l' objectiu de un telescopi.

Donchs la mateixa pòr que dominava al vehinat avants de la manifestació, dominava entre 'ls treballadors, després de celebrada aquesta.

—Si anéu á treballar, vos matarém—deya un mal-carat qualsevol á un grupo de treballadors.

Y aquests se 'n entornavan á casa.

Aixó sembla extrany á primera vista; pero, la veritat siga dita, en lo día de avuy lo treball ha acabat per tornarse tan assustadís com lo capital.

Ab tal motiu s' ha estat reproduhint lo quento dels gallegos.

Vuytanta d' aquests anavan en comitiva, tornant de la terra castellana, ahont havían segat y recullit alguns fondos. Tot de un plegat dos galifardéus los hi apuntaren lo trabuch, cridant:

ANARQUISTAS.

—Si 'l teu papá 't veu fumant!
 —Y qué! 'L papá ja no 'm mana:
 diu que ara tothom pot fer
 lo que li donga la gana.

—¡Los quartos á terra!

Los vuitanta gallegos s' espolsaren las butxacas. y prosseguiren lo s u camí, ab lo cap moix.

Y després quan algú 'ls deya: —¿Erau vuitanta y 'us héu deixat robar per un parell de salta-camins?—los gallegos responían:

—Naturalment: com que anavam sols.

Un dels oradors del Tívoli va proclamar l' existencia de la *Mare de Dèu de las vuyt horas*, qual festa se celebrarà tots los anys lo primer de maig.

Com que 'l treballador va empenyent sempre en busca de milloras, tant se val dir *Mare de Dèu de las vuyt horas*, com *Mare de Dèu de la Em-penta*.

L' altre día 'm deya un suscriptor á la *Renai-xensa*:

—Estich molt cremat, porque un periódich tant catalanis'a que tot ho traduheix, no haja traduhit aquests días lo nom del organisador de la manifestació del Tívoli.

—¿Quí vol dir?

—Home, 'l ciutadá Quejido. Jo esperava que li hauría dit lo ciutadá Gemech.

Deya un anarquista:

—Hem de sostenir la nostra actitud de protesta, fins que puga dirse: «Ja no hi ha classes.»

Un estudiant:—Avuy fós y demá festa.

Diumenje 's va suspendre la corrida de toros anunciada.

Es molt natural.

Dificilment la corrida de toros hauría pogut

sostenir la competencia ab las *corridas* que s' han donat aquests días per la Rambla y per la Plassa de Catalunya.

Entre treballadors:

—Tú, ¿qué no ho sabs? Los senyors han determinat no celebrar aquesta temporada las carreras de caballs.

—Aixís m' agrada. Fan com nosaltres; se declaran en *huelga*. ¡Y després dirán que la classe obrera no t'è influencia!

Los únichs que, segóns sembla, estavan empenyats á treballar, pero á treballar en gran lo día primer de maig, eran los individuos del honrat gremi de *matuters*

¡Si n' havían fet de acopis!... ¡Si 'n tenían de carros preparats pera introduhirlos en la ciutat, sense detenirse davant dels fieltos!

Pero la guarda civil situada en las barracas va aixafarlos la guitarra.

Los civils semblava que deyan:

—Si arribéu á treballar, també treballarém nosaltres.

Davant de aquest argument, no va treballar ningú y la *huelga* va ser general.

Es á dir, alló de que no treballés ningú, no pot afirmarse en absolut.

Conech á una persona que 'l dijous va treballar, com no havia treballat tal vegada en tots los días de la seva vida.

¿Saben qui es?

Lo Sr. Antúnez.

Tot en aquest mon t'è una compensació.

¿Van reparar los rails del tranvia que rovellats estavan?

—Donchs ja veurá, 'm deya un conductor, com lo día qu' estiguém arreglats ab l' inglés, ab una sola fregada 'ls trayém lo brillo. Calculi las mulas, ab tants días d' estar á l' estable sense ferres, si 'n tindrán de ganas de córrer.

MALS SÍNTOMAS.

—Vès, vès... deixat de posturas!

—Ay ay! ¿per qué? ¿qué 't faig nosa?

—Es que l' abressarme, indica que 't vols comprá alguna cosa.

¡Quína tristesa aquests días la Plassa Real!
No hi havia soldats, y per consegüent tampoch hi havia ninyeras.

Una de aquestas deya:

—Figúrinse si la cosa ha sigut general que hasta nosaltras nos hem hagut de declarar en *huelga* de festejar.

Diumenje corria la véu de que á la primera canonada de avis que disparés lo castell de Montjuich, tothom se tanqués á casa.

¡Y quína pressa hi havia en los mercats!

—Cuyti—deyan las criadas plenas d'assorament—despatxim desseguida: posim aquest palpís. Y barrib, barrab: Lo palpís á las balansas, de las balansas á la cistella.—Val tant.—Y 'ls quartos al calaix.

Després lo palpís resultava curt de pés.

Y 'l carnicer deya:

—¡Ma noy, si cada día corressen noticias de canonadas, quína ganga!

Los Jochs Florals van aplessarse per diumenje vinent.

Lo diumenje passat los obrers socialistas feyan mérits perque 'ls *experts trovadors* dels vinents segles pugan escriure composicions históricas.

No será extrany qu' en los Jochs Florals del sigle xx se concedesca la viola d' or y argent al poeta que ab més inspiració canti las llohansas de la Mare de Déu de las vuyt horas.

Dillúns 's donará en lo *Teatro de Novedats* la primera de las tres funcions que tèn disposadas la companyia francesa que dirigeix *Albert Chartier*. Primera funció: *Les surprises du divorce* y la *veuve Durosel*.

La comedia *Les surprises du divorce* va ser estrenada á París pèl mateix Mr. Chartier.

Una escena de la manifestació del primer de maig á Madrid:

—Senyor,—deya una treballadora dirigintse al governador;—contra la mèva voluntat m' obligan á que no treballi: si no trabalho, 'ls mèus pobres fills no menjan, y si trabalho m' amenassan. ¿Qué m' aconsella V. E.?

Lo concell del Sr. Aguilera consistí en ficarse la mà á la butxaca, y regalar á aquella pobra dona un parell de duros.

Si aquest sistema 's propagués, ¡que 'n tardarían de temps á rodar las máquinas!

Hi ha sacrificis que conmovhen.

Com per exemple 'l que ha fet la Societat de oficials perruquers. Fins ara eran *oficials*; pero en lo successiu se resignarán á ser soldats rasos.

Aixís consta en un acort, pres lo día avants de la manifestació, que diu aixís:

«4.º Para afianzar más la solidaridad que ha de unirnos con la clase obrera, cambiar el título de *oficiales peluqueros* con que hoy se conoce nuestra Sociedad por el de *obreros peluqueros*.»

Ab aquest cambi de nom, ja está regenerada la classe.

Aquest acort va ser pres solemnement en una reunió presidida per un *oficial*... dich, per un *obrer parruquer* anomenat... ¿cóm dirían?

Imaginense l' extrém de lo inadequat.

Lo president de la reunió de perruquers, se deya *Calvo*.

Una planxa del *Brusi*:

«Ayer mientras los oficiales panaderos estaban reunidos en el Circo Ecuestre discutiendo las bases sobre los jornales de los operarios y la *supresión de las máquinas*... etc., etc.»

¡Alto! 'Ls fornés no van parlar de suprimir máquinas, sino de suprimir *mecánicas*; es á dir, d' evitar que al que pasta ó al qu' enfora, se l' obligui á descarregar carros y á treginar sacas ó feixinas.

En aixó 'l *Brusi* ha fet com aquell jutje castellá que prenía declaracions á un testimoni, que havia presenciat unas barallas.

—¿Y cómo le amenazó?—preguntava 'l jutje.

Y 'l testimoni deya:

—Ab lo puny alt.

Lo jutje al actuari:

—Escriba V.: Declara el testigo, que Fulano amenazó á Zutano con un afilado puñal...

HISTORIA NATURAL. (Dibuixos de Ll. Labarta.)

LLEBRA.

(CONTINUACIÓ.)

GOS LLEBRER.

—¡Recristina, en Quimenas! ¡Camas ajudéumel!...

—¡Ya puedes correr tant com vulgas! Lo qu' es esta vegada, no te escapás! (Seguirá.)

LOPEZ-EDITOR. Llibrería Espanyola. Rambla del Mitj, num. 20, BARCELONA.

MARGARIDÓ

COLECCIÓN DE POESÍAS

DE

J. MARÍA BARTRINA

ILUSTRADAS

POR

JOSÉ LUIS PELLICER

Un tomo en 8.º, Ptas. 3.

Apeles Mestres

MARGARIDÓ

POEMA ILUSTRAT PER L' AUTOR.

Un tomo en 8.º, Ptas. 3.

Alejandro Dumas (padre)

	Ptas.
—Un lance de amor.—Herminia. Un tomo 8.º . . .	1
—La bola de nieve.—La nevasca. Un tomo 8.º . . .	1
—La paloma.—Adán, el pintor calabrés. Un tomo 8.º . . .	1
—La boca del infierno. Un tomo 8.º . . .	1
—Fernanda. Un tomo 8.º . . .	1
—Las lobas de Machecul. Dos tomos 8.º . . .	2
—Dios dispone. Un tomo 8.º . . .	1
—Olimpia. Un tomo 8.º . . .	1
—Amaury. Un tomo 8.º . . .	1

Alejandro Dumas (hijo)

—La Dama de las camelias. Un tomo 8.º . . .	1
—La vida á los veinte años. Un tomo 8.º . . .	1
—El doctor Servans. Un tomo 8.º . . .	1
—Aventuras de cuatro mujeres y un loro. Dos tomos 8.º . . .	2

NOVA EDICIÓ.

LO DIARI HO PORTA

JOGUINA EN UN ACTE Y EN VERS

ARREGLADA Á LA

ESCENA CATALANA

per

EDUART AULÉS.

Preu: 4 rals.

BARCELONA

LOPEZ, EDITOR. LLIBRERÍA ESPANYOLA

RAMBLA DEL MITJ, N.º 20

1890.

Obras de J. Michelet

	Ptas.
—El Amor. Un tomo 8.º . . .	1
—La Mujer. Un tomo 8.º . . .	1
—La Bruja. Un tomo 8.º . . .	1
—De los Jesuitas. Un t. 8.º . . .	1
—El cura, la mujer y la familia. Un tomo 8.º . . .	1
—La biblia de la humanidad. Un tomo 8.º . . .	1
—Leyendas democráticas. Un tomo 8.º . . .	1
—El pájaro. Un tomo 8.º . . .	1

Gustavo Aimard

—Corazón de piedra. Un tomo 8.º . . .	1
—Los Cazadores de abejas. Un tomo 8.º . . .	1
—Las noches mejicanas. Dos tomos 8.º . . .	2

Bernardino de Saint-Pierre

—Pablo y Virginia. Un tomo 8.º . . .	1
--------------------------------------	---

Eloy Perillán Buxó

—Bengalas. Un tomo 8.º . . .	1
------------------------------	---

FRANÇOIS COPPÉE

ENRIQUETA

Un tomo en 8.º, Ptas. 3.

NICANOR REY DIAZ

HIERRO Y FUEGO

Un tomo en 8.º, Ptas. 3.

C. GUMA

DRAPETS AL SOL

EDICIÓ ILUSTRADA PER M. MOLINÉ

Un tomet en 8.º, Ptas. 0'50.

ANUARIO FOTOGRAFICO HISPANO AMERICANO PARA 1890

Ptas. 2. Encuadernado en percalina, Ptas. 2'50.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo, & bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém de extravíos, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.ª—*En can ta do ra.*
2. ID. 2.ª—*O li-ve ra.*
3. ANAGRAMA.—*Lorca-Coral-Calor.*
4. ACENTÍGRAFO.—*Capellá-Capella.*
5. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Florençia.*
6. CONVERSA.—*Anita.*
7. GEROGLÍFICH.—*Lo més útil per las guerras es espasas y espías.*

XARADAS.

I.
Van anar un jorn d' istiu
una hu-terça de xicots,
á la rivera del riu,
á fi de buscarhi un nfu
qu' hi salían, de merlots.

Aixís que hi van arribá
varen veure que 'n sortía
un aucell, y sens parlá,
un de prim s' hi va enfilá
pera veure si ell l' había.

Y mentres que s' hi enfilava,
un que sabia 'l tres-dos,
en l' arbreda s' internava
perque d' allí divisava
una total, y afanyós
l' aná á cullí, y va ensenyarla
als demés que allí hi havia,
y després de molt tocarla
varen pensar de portarla
á l' hermosa Rosalía.

Aqueil que la va trobar
va portarli, y li va dí
si li volía comprar;
y ella, com li va agradar,
li va respondre que sí.

Y donantlos un prima-hu
perque se 'l menjessin tots,
si ell sabia de segú
que no hu diría á ningú
cap de tots aquells xicots.

NOY CABO.

II.

—Aquí un orador segona,
deya la Prima-tres-quar a
parlant de un tal Santa Marta
de fácil paraula y bona.

Si desrolla un dos-hu
va tan dret á la total,
que com diu mon amich Gual
no deix d' entendre l' ningú.

R. O. SELLÓ.

ANAGRAMA.

Lo total de la María
que de nom se diu Total
se 'n va á jugar cada día
un dineral.

P. EXTRAORDINARI.

MUDANSA.

—¿Ahónt tot, donya Mercé?
—A comprá un xich de total:

ESPERANTLA.

—Aquesta mozza avuy tarda
un xich més de lo ordinari...
¿S' haurá declarat en huelga
per demanar més... salari?

y vosté ¿ja 'n tot potsé?
—¿Qui? ¿jo? Sí: de ca 'n Marsal.

P. VILLACAMPA 2.º

TRENCA-CLOSCAS.

TÓN, VINA, DONA CÀSTICS AL LLEÓ.

Formar ab aquestas lletas lo nom de un personatje
polítich.

R. ROURA.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

1 2 3 4 5 6 7 8.	—Poble d' Espanya.
1 7 8 4 2 6 7.	— " " "
8 7 4 2 6 7.	—Nom de dona.
4 7 8 1 7.	—En las fábricas ne tenen.
1 5 8 7.	—Carrer de Barcelona.
8 2 4.	—Un licor.
6 2.	—Negació.
2.	—Nom de dona.

J. BUDOV.

TERS DE SÍLABAS.

...
...
...

Primera ratlla vertical y horisontal: nom de dona.—
Segona: obra de metje.—Tercera: personatje infernal.

MARTINET BLANCH.

GEROGLÍFICH.

×
K als ALS als K

A. TTRINIDAD.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.